

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ

(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра управління та організації діяльності у сфері цивільного захисту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

з навчальної та методичної роботи

к.психол.н., професор _____ О.О.Назаров

“ ” _____ 20____ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Організація страхових відносин

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки

26 «Цивільна безпека»

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність

261 «Пожежна безпека»

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація

управління пожежною безпекою

(назва спеціалізації)

Харків 2017 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, (спеціалізація), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4,0	Галузь знань <u>26 “Цивільна безпека”</u>	вибіркова	
Модулів 3	Спеціальність : 261 «Пожежна безпека» Спеціалізація : « Управління пожежною безпекою»	Рік підготовки:	
Змістових модулів 3		2017-й	2018-й
Індивідуальне науково- дослідне завдання _____		Семестр	
(назва)		1-й	1-й
Загальна кількість годин 120		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 4,0 самостійної роботи здобувача 4,0	Освітній ступінь: магістр	30 год.	14 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	2 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	104 год.
		Індивідуальні завдання: 0 год.	
Вид контролю: диф.залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 60/60;

для заочної форми навчання – 16/104.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: підготовка майбутніх фахівців, здатних застосовувати на практиці необхідні теоретичні знання та практичні вміння в області страхування, що надасть їм можливість правильно орієнтуватися на ринку страхових послуг, грамотно проводити роботу по вибору страхових продуктів для страхування майнових інтересів юридичних та фізичних осіб.

Завдання: формування теоретичних знань в області страхування; вивчення економічної сутності страхових відносин; надання практичних рекомендацій по страхуванню; формування у здобувачів розуміння закономірностей розвитку світового страхового ринку.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні **знати:**

- страхову термінологію;
- правову основу страхової діяльності;
- основних учасників страхового ринку;
- загальні основи та принципи страхових відносин;
- зміст основних елементів, що утворюють організаційну структуру страхування і їхній взаємозв'язок;
- зміст і види державного регулювання страхового ринку;
- класифікацію страхування за різними критеріями;
- види ризиків, їх характеристики
- особливості різних галузей страхування, види страхової діяльності;
- тенденції розвитку вітчизняного та закордонного страхового ринку.

вміти:

- використовувати законодавчо-нормативні акти, які регламентують страхову діяльність;
- правильно трактувати й розуміти умови договорів страхування;
- визначати суми збитку й страхового відшкодування в майновому страхуванні;
- здійснювати розрахунки страхових виплат.

мати навички:

- проводити оцінку страхових ризиків.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти, а саме:

- здатність прогнозувати та аналізувати параметри та характеристики різноманітних зрушень у страховій сфері використовуючи вітчизняні та зарубіжні джерела інформації;
- здатність здійснювати обґрунтований вибір оцінки майна й майнових прав, як процесу визначення їхньої вартості;
- здатність мислити аналітично, застосовувати математичні та економічні знання в процесі дослідження страхового ринку та страхових відносин.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні основи страхування

Змістовий модуль 1.

Тема 1.1. Страхування в національній економіці

Постановка завдань на вивчення дисципліни «Організація страхових відносин». Виникнення та розвиток страхування. Необхідність та сутність страхового захисту суспільного виробництва. Сутність та характерні ознаки страхування. Історія становлення та розвиток страхування в Україні. Роль страхування в національній економіці. Перспективи розвитку страхування в Україні.

Тема 1.2. Основні поняття і терміни страхування. Функції і принципи організації страхової праці.

Соціальне і комерційне страхування. Страховий фонд суспільства як матеріальна основа страхового захисту. Форми страхового фонду: державний централізований страховий (резервний) фонд; фонд самострахування; фонд страхової організації. Джерела формування страхових фондів. Основні поняття і терміни страхування. Економічні закони, що діють на страховому ринку. Функції страхування. Принципи організації страхової праці.

Тема 1.3. Класифікація страхування

Основні підходи до класифікації страхування. Класифікація страхування за історичними ознаками. Класифікація страхування за економічними ознаками: за спеціалізацією страховика або сферами його діяльності; об'єктами страхування; за родом небезпеки або страхових ризиків; за статусом страховика; за статусом страхувальника. Класифікація страхування за юридичними ознаками. Види страхування. Класифікація за формами проведення: обов'язкове страхування; добровільне страхування. Системи страхування та франшизи.

Тема 1.4. Страхові ризики

Суть та основні характеристики ризику. Теорії реалізації ризиків. Поняття ризику у страхуванні. Класифікація страхових ризиків Ризик-менеджмент. Роль ризик-менеджменту у виявленні, розпізнаванні, ідентифікації, оцінці ризику та визначенні методів впливу на ризик. Стратегія управління страховими ризиками. Страхування та самострахування як методи управління ризиками.

Тема 1.5. Суб'єкти страхових відносин

Страховий ринок: суть та основні види. Інфраструктура. Внутрішня система та його зовнішнє середовище. Учасники страхового ринку. Суб'єкти страхових відносин. Організаційні форми страховиків. Порядок створення, функціонування та ліквідації страхових компаній. Спеціалізація страховиків. Участь іноземних інвесторів у створенні страхових компаній. Матеріальні, фінансові, трудові та інформаційні ресурси страховиків. Організаційні структури страхових компаній та принципи побудови їх управління.

Тема 1.6. Об'єднання страховиків та їх функції

Об'єднання страховиків, їх призначення та функції. Ліга страхових організацій України (ЛСОУ). Асоціацію професійних страхових посередників України. Авіаційне і Моторне (транспортне) страхове бюро України (МТСБУ). Світові об'єднання страховиків.

МОДУЛЬ 2. Організація страхування в умовах ринкової економіки

Змістовий модуль 2.

Тема 2.7. Державне регулювання страхового ринку.

Правове забезпечення страхування. Необхідність і значення державного регулювання страхової діяльності. Реєстрація і ліцензування страховиків. Органи нагляду за страховою діяльністю та їх функції. Контроль за реалізацією страхових послуг. Страховий нагляд у країнах Європейського Союзу.

Тема 2.8. Страхові послуги та особливості їх реалізації

Страхова послуга як специфічний товар. Ознаки, які характеризують страхову послугу. Економічна необхідність страхових послуг, що надаються фізичним і юридичним особам та розширення їх асортименту. Основні показники, що характеризують рівень розвитку страхової галузі. Страхове зобов'язання як основа страхової послуги. Форми страхових зобов'язань.

Вивчення та формування попиту на страхові послуги. Система страхових послуг. Права і обов'язки страхових посередників. Вимоги до страхових посередників згідно з чинним законодавством України.

Тема 2.9. Страхова угода: порядок укладення та ведення

Поняття та зміст договору страхування. Етапи проходження страхової угоди: заява про страхування; андеррайтинг; укладання договору страхування; видача полісів; врегулювання вимог страхувальника по відшкодуванню збитків. Розрахунок страхової премії. Страховий поліс, страховий сертифікат, ковернота. Дії страхувальника при настанні страхової події. Дії страховика щодо розслідування характеру і розміру збитків. Страховий акт. Виплата відшкодування.

МОДУЛЬ 3. Галузеві особливості страхування

Змістовий модуль 3.

Тема 3.10. Майнове страхування

Загальні основи майнового страхування. Структура та порядок визначення страхових тарифів. Специфіка ризиків у страхуванні майна, відповідальності, в особистому страхуванні. Страхування нерухомого майна юридичних осіб: види ризиків, страхові події, порядок укладення договорів, умови і порядок відшкодування збитків.

Особливості страхування майна сільськогосподарських підприємств: страхування врожаю, тварин, будівель та іншого майна.

Страхування технічних ризиків. Страхування транспортних засобів (автомобільного та іншого наземного транспорту, морського та авіаційного транспорту). Страхування вантажів. Страхування майна громадян. Інші види майнового страхування.

Тема 3.11. Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ

Основні положення страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ. Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ суб'єктів господарювання. Страхування майна фізичних осіб.

Тема 3.12. Страхування відповідальності

Загальне поняття про страхування відповідальності. Види відповідальності, котрі можуть страхуватися. Порядок здійснення страхування основних видів відповідальності: цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів в Україні; моторне(транспортне) страхове бюро України та його функції; міжнародна система «Зелена

картка»; відповідальності боржника за неповернення кредиту і страхування банківських депозитів; відповідальності товаровиробників за якість продукції і за можливі збитки внаслідок її використання; професійної відповідальності; відповідальності за екологічну забрудненість; відповідальності роботодавців за безпечні умови праці.

Тема 3.13. Страхування об'єктів підвищеної небезпеки

Специфіка страхування цивільної відповідальності підприємств – джерел підвищеної небезпеки. Паспортизація та ідентифікація об'єктів підвищеної небезпеки. Порядок страхування об'єктів підвищеної небезпеки. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Потенційно небезпечні об'єкти як джерела екологічної небезпеки.

Тема 3.14. Особисте страхування

Призначення, суть, економічний зміст та класифікація особистого страхування. Специфіка ризиків в особистому страхуванні. Ризикові та нагромаджувальні види особистого страхування та їх економічний механізм.

Страхування життя: види, організаційна схема, основні умови та порядок укладання договорів змішаного страхування життя, страхування життя дітей до повноліття і одруження, родинного страхування.

Обов'язкове страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Обов'язкове страхування життя і здоров'я окремих категорій державних службовців та посадових осіб. Обов'язкове особове страхування на транспорті. Роль та місце страхування життя в пенсійній реформі України.

Тема 3.15. Міжнародний страховий ринок

Особливості страхування в зарубіжних країнах. Тенденції розвитку міжнародного страхового ринку. Місце і роль страхування в інвестиційному процесі при залученні іноземних інвестицій. Страховий ринок США, Канади, Великобританії, Німеччини, Франції, КНР, Австралії, Швейцарії, Іспанії, Італії, Японії, Індії.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	се м	пр	інд	с.р.		л	се м	пр	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1.												
Тема 1.1. Страховання в національній економіці	8	2	2	-	-	4	9	2	-	-	-	7
Тема 1.2. Основні поняття і терміни страхування. Функції і принципи організації	8	2	2	-	-	4	8	2	-	-	-	6
Тема 1.3. Класифікація страхування	8	2	-	2	-	4	9	2	-	-	-	7
Тема 1.4. Страхові ризика	8	2	2	-	-	4	9	2	-	-	-	7
Тема 1.5. Суб'єкти страхових відносин	8	2	2	-	-	4	7	-	-	-	-	7
Тема 1.6. Об'єднання страховиків та їх функції	8	2	2	-	-	4	7	-	-	-	-	7

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Разом за змістовим модулем 1:	48	12	10	2	-	24	49	8	-	-	-	41
Модуль 2.												
Змістовий модуль 2.												
Тема 2.7. Державне регулювання страхового ринку	8	2	2	-	-	4	11	-	4	-	-	7
Тема 2.8. Страхові послуги та особливості їх реалізації	8	2	-	2	-	4	9	-	-	2	-	7
Тема 2.9 Страхова угода: порядок укладення та ведення	8	2	-	2	-	4	7	-	-	-	-	7
Разом за змістовим модулем 2:	24	6	2	4	-	12	23	-	-	2	-	21
Змістовий модуль 3.												
Тема 3.10. Майнове страхування	8	2	-	2	-	4	7	-	-	-	-	7
Тема 3.11. Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	8	2	-	2	-	4	9	2	-	-	-	7
Тема 3.12. Страхування відповідальності	8	2	2	-	-	4	7	-	-	-	-	7

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 3.13. Страховання об'єктів підвищеної небезпеки	8	2	2	-	-	4	9	2	-	-	-	7
Тема 3.14. Особисте страхування	8	2	-	2	-	4	9	2	-	-	-	7
Тема 3.15. Міжнародний страховий ринок	8	2	2	-	-	4	7	-	-	-	-	7
Разом за змістовим модулем 3:	48	12	6	6	-	24	48	6	-	-	-	42
Усього годин за дисципліну:	120	30	18	12	-	60	120	14	-	2	-	104

5.Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема1.1. Становлення та розвиток страхового ринку України	2
2.	Тема1.2. Принципи страхування та страхова термінологія	2
3.	Тема1.4. Страхові ризики та їх класифікація	2
4.	Тема 1.5. Страховий ринок та його структура	2
5.	Тема 1.6. Функціонування об'єднань страховиків в Україні і в світі	2
6.	Тема 2.7. Сутність державного регулювання страхової діяльності	2
7.	Тема 3.12. Страховання відповідальності	2
8	Тема 3.13. Страховання об'єктів підвищеної небезпеки	2
9.	Тема 3.15. Міжнародний страховий ринок	2
Разом:		18

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1.3. Порівняльна характеристика обов'язкового та добровільного страхування	2	
2.	Тема 2.8. Страхова вартість об'єкта страхування та страхова сума	2	
3.	Тема 2.9. Порядок укладання та ведення	2	
4.	Тема 3.10. Методика розрахунку страхового тарифу	2	
5.	Тема 3.11. Добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	2	
6.	Тема 3.14. Особисте страхування	2	
Разом:		12	

7. Теми лабораторних занять (не передбачено навчальним планом)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	2	3	4
1	Тема 1.1. Становлення та розвиток страхового ринку України	4	7
2	Тема 1.2. Основні поняття і терміни страхування. Функції і принципи організації страхової праці	4	6
3	Тема 1.3. Класифікація страхування	4	7
4	Тема 1.4. Страхові ризики	4	7
5	Тема 1.5. Суб'єкти страхових відносин	4	7
6	Тема 1.6. Об'єднання страховиків та їх функції	4	7
7	Тема 2.7. Державне регулювання страхового ринку	4	7

1	2	3	4
8	Тема 2.8. Страхові послуги та особливості їх реалізації	4	7
9	Тема 2.9 . Страхова угода: порядок укладення та ведення	4	7
10	Тема 3.10. Майнове страхування	4	7
11	Тема 3.11. Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ	4	7
12	Тема 3.12. Страхування відповідальності	4	7
13	Тема 3.13. Страхування об'єктів підвищеної небезпеки	4	7
14	Тема 3.14. Особисте страхування	4	7
15	Тема 3.15. Міжнародний страховий ринок	4	7
	Разом:	60	104

9. Індивідуальне завдання

(не передбачено навчальним планом)

10.Методи навчання

Основними формами проведення занять з навчальної дисципліни «Організація страхових відносин» є лекційні, практичні, семінарські заняття, а також самостійна робота здобувачів. Для кращого засвоєння навчального матеріалу передбачається використання технічних засобів навчання - мультимедійного супроводження.

11.Методи контролю

Для оцінки знань здобувачів використовується поточний та підсумковий контролю. Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському занятті методом опитування та/або письмового тестового контролю. На практичному занятті здобувачі виконують практичну роботу згідно методичних рекомендацій. У процесі вивчення дисципліни здобувачі виконують три модульні контрольні роботи. Підсумкова форма контролю: для спеціальності – екзамен (письмовий).

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточний контроль та самостійна робота						Підсумковий контроль (екзамен)	Сума балів за дисц.	
Модуль 1						Мод. к.р	40	100
1	2	3	4	5	6			
2	2	3	3	3	3	6		
Модуль 2						Мод. к.р		
7		8		9				
2		2		2		6		
Модуль 3						Мод. к.р		
10	11	12	13	14	15			
3	4	4	4	3	2	6		

Оцінка за бальною шкалою елементів навчальної діяльності з дисципліни

Елементи навчальної діяльності	Усього за семестр
Відвідування та робота на занятті	42
Модульні контрольні роботи	18
Усього – максимум за період	60
Складання диф.заліку	40
Накопичувальний підсумок	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
65-79	C		
55-64	D	задовільно	
50-54	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13.Методичне забезпечення

13. 1.Контрольні питання для проведення підсумкового контролю (модульний контроль, екзамен)

Модуль1.

1. Сутність та характерні ознаки страхування.
2. Роль страхування в національній економіці.
3. Функції і принципи організації страхової справи.
4. Страховий фонд та його форми
5. Державний матеріальний резерв.
6. Поняття ризику у страхуванні.
7. Класифікація страхових ризиків.
8. Ризик-менеджмент як інструмент управління страховими ризиками.
9. Страхування як метод управління ризиками.
- 10.Роль ризик-менеджменту у виявленні, розпізнаванні, ідентифікації, оцінці ризику та визначенні методів впливу на ризик.
- 11.Передумови розвитку і існування страхового ринку.
- 12.Учасники страхового ринку.
- 13.Суб'єкти страхових відносин.
- 14.Об'єднання страховиків і їх функції.
- 15.Організаційна структура страховика.
- 16.Порядок впровадження діяльності страховими посередниками
- 17.Види обов'язкового страхування.
- 18.Добровільна та обов'язкова форми страхування.
- 19.Класифікація страхування за юридичними ознаками.
- 20.Класифікація страхування за економічними ознаками.

Модуль2.

1. Правове забезпечення страхової діяльності.
2. Державне регулювання страхового ринку.
3. Реєстрація і ліцензування страховиків.
4. Сутність та види державного страхового нагляду.
5. Етапи проходження страхової угоди.
6. Страховий поліс та його зміст.
7. Права та обов'язки суб'єктів страхової угоди.
8. Поняття та зміст договору страхування.
9. Сутність страхової послуги як товару на страховому ринку.

Модуль3.

1. Механізми, принципи страхування відповідальності.
2. Специфіка ризиків відповідальності.
3. Специфіка страхування об'єктів підвищеної небезпеки.
4. Класифікація особистого страхування.
5. Економічний зміст особистого страхування.

6. Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ фізичних осіб.
7. Страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ суб'єктів господарювання.
8. Обов'язкове страхування від нещасних випадків і професійних захворювань.
9. Основні положення страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ.
10. Види майнового страхування.
11. Загальні основи майнового страхування.
12. Класифікація страхування відповідальності.
13. Класифікація соціального страхування.
14. Класифікація майнового страхування.
15. Класифікація особистого страхування.
16. Страхування потенційно небезпечних об'єктів.
17. Порядок обов'язкового страхування об'єктів підвищеної небезпеки.
18. Порядок відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки.

13.2. Плани семінарських занять та методичні розробки

Плани семінарських занять та методичні розробки наведені у додатку 1.

13.3. Плани практичних занять та методичні розробки

Плани практичних занять та методичні розробки наведені у додатку 2.

13.4. Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Методичні вказівки до виконання модульних контрольних робіт для здобувачів заочної форми навчання наведені в додатку 3.

13.5. Методичні вказівки і тематика контрольних робіт

Матеріали до контрольних робіт наведені в додатку 4.

13.6. Пакет комплексних контрольних робіт (ККР) для перевірки знань

Пакет ККР для перевірки знань наведені у додатку 6.

14.Рекомендована література:

База:

1. Конституція України, ПВР від 28.06.96 , ВВР № 30.
2. Бюджетний кодекс України: Кодекс України від 08.07.2010 №2456-VI
3. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
4. Цивільний кодекс України: Кодекс України від 16 січня 2003 № №435-[Електронний ресурс]. - Режим доступу:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
5. Кодекс цивільного захисту України від 02 жовтня 2012 № 5403-VI (Редакція станом на 01.07.2013). [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>
6. Про страхування: Закон України від 07 березня 1996 № 85/96 -ВР [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>
7. Про державний матеріальний резерв: Закон України від 24.01.1997 №51/97 ВР [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/51/97-вр>
8. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 14.01.1998 №16/98 ВР [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/16/98-вр>
9. Про затвердження Вимог до організації функціонування системи управління ризиками у страховика: Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 04 лютого 2014 № 295 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0344-14>
10. Про затвердження Характеристики та класифікаційних ознак видів добровільного страхування: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 09 липня 2010 №565 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1119-10>
11. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг(крім професійної діяльності на ринку цінних паперів) від 7 грудня 2016 №913 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/913-2016-п>
12. Про затвердження напрямів інвестування галузей економіки за рахунок коштів страхових резервів: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 № 1211 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1211-2002-п>
13. Про об'єкти підвищеної небезпеки: Закон України від 18 січня 2001 № 2245-III [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1119-10>
14. 2245-III [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1119-10>
15. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в

Україні: Закон України від 12 липня 2001 №2658-III [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>

16. Про затвердження порядку і правил проведення обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2002 № 1535. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1535-2002-p>

17. Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яка може бути заподіяна пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, ключаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного і санітарно-епідеміологічного характеру: Постанова Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2002р. №1788 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1788-2002-p>

18. Про порядок провадження діяльності страховими посередниками: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 грудня 1996 №1523 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakonQ.rada.gov.ua/laws/show/ru/1523-96-p>

19. Про затвердження порядку і правил проведення обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2002 № 1535. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1535-2002-p>

20. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Закон України від 01 липня березня 2004 № 1961 -IV [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1961-15>

21. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 №2664-III [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2664-14/page>

22. Базилевич В.Д. Страхування: Підручник/ В.Д. Базилевич. - К.: Знання-Прес, 2008. - 1019 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://pidruchniki.com/1584072042387/strahova_sprava/strahuvannya

23. Страхіві послуги: Навч. посіб. / Яворська Т.В. — К., 2008. — 350 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://pidruchniki.com/158407207183/strahova_sprava/strahovi_poslugi

Допоміжна:

24. Аналіз функціонування страхових об'єднань в Україні і світі. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1 &Image_file_name=PDF/ecfipr_2014_4_3.pdf

25. Положення про порядок і умови обов'язкового особистого страхування працівників відомчої та сільської пожежної охорони, членів добровільних пожежних дружин. Постанова Кабінету Міністрів України від 03

квітня 1995 №232. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/232-95-p>

26. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 вересня 2008 № 514-VI [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/514-17>

27. Про граничні розміри страхових тарифів з добровільного страхування

28. майна громадян Постанова Кабінету Міністрів України від 04 жовтня 1996 №1223-96-п. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1122-96-p>

29. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 21991 №1576-XII [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1576-12/page>

30. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 №1105-XIV ВР [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.Ua/laws/show/1105-14>

31. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 9 липня 2003 р. № 1058-IV [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1788-12>

32. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок

33. безробіття : Закон України від 2 березня 2000 р. № 1533-III [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1533-14>

34. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності : Закон України від 22 лютого 2001 р. № 2272 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/74-2000-p>

35. Про затвердження Положення про реєстрацію страхових та перестрахових брокерів і ведення державного реєстру страхових та перестрахових брокерів: Розпорядження Державна Комісія з регулювання ринків фінансових послуг України від 28 травня 2004 №736 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0801-04>

36. Про затвердження Положення про Державний реєстр потенційно небезпечних об'єктів. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2002р. №1288 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1288-2002-p/print1175502067860984>

37. Про затвердження Порядку використання коштів резервного фонду бюджету: Постанова КМУ від 29 березня 2002 р. №415 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/415-2002-p>

38. Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування майнових ризиків під час промислової розробки родовищ нафти і газу у випадках, передбачених Законом України «Про нафту і газ» Постанова Кабінету Міністрів України від 13 листопада 2013 №979. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/979-2013-p>

39. Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування відповідальності власників собак за шкоду, яка може бути заподіяна третім особам Постанова Кабінету Міністрів України від 09 липня 2002 № 944

40. Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування майнових ризиків користувача надр під час дослідно-промислового і промислового видобування та використання газу (метану) вугільних родовищ. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 листопада 2013 №980. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/980-2013-п>

41. Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування Постанова Кабінету Міністрів України від 06 квітня 2011 №358. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/358-2011-п>

42. Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування відповідальності суб'єктів перевезення небезпечних вантажів на випадок настання негативних наслідків під час перевезення небезпечних вантажів. Постанова Кабінету Міністрів України від 01 червня 2002 № 733

43. Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності суб'єктів господарювання за шкоду, яка може бути заподіяна пожежами та аваріями на об'єктах підвищеної небезпеки, включаючи пожежовибухонебезпечні об'єкти та об'єкти, господарська діяльність на яких може призвести до аварій екологічного і санітарно-епідеміологічного характеру Постанова Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2002 № 1788

44. Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування відповідальності експортера та експортера та особи, яка відповідає за утилізацію (видалення) небезпечних відходів, щодо відшкодування шкоди, яку може бути заподіяно здоров'ю людини, власності та навколишньому природному середовищу під час транскордонного перевезення та утилізації (видалення) небезпечних відходів. Постанова Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2002 № 1219

45. Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи іншому законному володінні зброю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 № 402.

46. Про ліцензвання видів господарської діяльності: Закон України від №[Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://studentbooks.com.Ua/content/view/593/43/1/3/>

47. Про затвердження Національного стандарту №1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав»: Постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 № 1440. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

gov.ua/laws/show/1440-2003-п/page

48. Про затвердження Національного стандарту №2 «Оцінка нерухомого

49. майна»: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 №1442. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1442-2004-п>

50. Про затвердження Національного стандарту №3 «Оцінки цілісних майнових комплексів: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 жовтня 2006 №1655. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1655-2006-п>

51. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 09 липня 2003 № 1057-IV [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1057-15>

52. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12 липня 2001 №2658-III [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>

53. Про обов'язкове страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду Постанова Кабінету Міністрів України від 23 червня 2003 № 953

54. Про обов'язкове страхування цивільної відповідальності за ядерну шкоду Постанова Кабінету Міністрів України від 23 червня 2003 № 953

55. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: Указ Президента України від 23 листопада 2011 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1070/2011>

56. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12 липня 2001 №2658-III [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2658-14>

57. Адамчук Н.Г. Теория и практика страхования. Учебное пособие — М.: Анкил, — с. 704. 2003 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://lib.sale/strahovanie/teoriya-praktika-strahovaniya-uchebnoe-posobie.html>

58. Бойчик, І. М. Економіка підприємства [Електронний ресурс] : опор. консп. лекцій / І. М. Бойчик. - Тернопіль : ТНЕУ, 2011. - 120 с.

59. Козьменко О.В. Страхування і страховий ринок: термінологія, законодавство і динаміка розвитку. - Суми: Ділові перспективи, 2006. - 68 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2064/1/insur_insur%20market.pdf

60. Козьменко О.В., Кузьменко О.В. Актуарні рорахунки: Навчальний

61. посібник. - Суми: Ділові перспективи, 2006. - 224 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу:

[http://insurance.uabs.edu.ua/attachments/article/244/Aktuarn_rozrakhunki.p df](http://insurance.uabs.edu.ua/attachments/article/244/Aktuarn_rozrakhunki.pdf)

62. Ткаченко Н.В. Страхування. Навчальний посібник. - К.: Ліра-К, 2007-376с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://base.dnsgb.com.ua/files/book/strahuvannya.pdf>

63. Смирнов В.В. Экспортно-импортные операции в международном бизнесе. Правила "Инкотермс-90", условия договора, риски и перевод их на страховщика. - М.: Буквица, 1997. - 224 с. (Серия "Бизнес без границ").

64. Смирнов В.В. Страхование защита от рисков при реализации продукции по базисам поставки. - М.: АНКИЛ, 1997. - 232 с.
65. Справочник по страхованию в промышленности: Пер. с нем./Под. ред. Н.А. Никологорского - М.: Страховой полис, ЮНИТИ, 1994. - 336 с.
66. Статут аграрного пулу України.[Електронний ресурс]. - Режим доступу: [content/uploads/images/2015/09/Statut_Agrarnijj -Pul- .pdf](http://content/uploads/images/2015/09/Statut_Agrarnijj-Pul-.pdf)
67. Страхова справа :підручник /О.Д. Вовчак. Київ : Знання, 2011. 391 с.
68. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://libfree.com/179735885-strahova_spravastrahova_sprava__vovchak_od.html
69. Страхування - Осадець С.С. Страхування: Підручник / Керівник авт.
70. колективу і наук. ред. С.С.Осадець. — Вид. 2-ге, перероб. і доп. — К.: КНЕУ, 2002. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://studentbooks.com.ua/content/view/137/43/>
71. Страхування і страховий ринок:термінологія, законодавство і динаміка розвитку. - Суми: Ділові перспективи, 2006. - 68 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2064/1/insur_insur%20market.pdf
72. Страховий і перестраховий ринки в епоху глобалізації : монографія / Козьменко О.В., Козьменко С.М., Васильєва Т.А. та ін. - Суми : Університетська книга, 2011. - 388 с.. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://insurance.uabs.edu.ua/attachments/article/218/Strahovy_i_perestrahovy_rynky.pdf
73. Плиса В.Й.Страхування : Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. Й.
74. Плиса. - К. : Каравела, 2005. - 391 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://libfree.com/109996395-strahova_spravastrahuvannya_plisa_v_y.html

15. Інформаційні ресурси:

16. www.rada.gov.ua
17. <http://pidruchniki.com>
18. <http://legalexpert.in.ua/komkodeks/gk.html> Коментар до Цивільного кодексу України
19. <http://minfin.com.ua/insurance/> - сайт рейтингового агентства "Стандарт енд Пурс"
20. <https://www.moody.com/credit-ratings/ukraine-government-of-credit-rating-600037040> - сайт рейтингового агентства "Мудіс Сервіс".
21. <http://data.gov.ua/passport/214cb824-b1ce-4fa5-9cab-f25a93f44889> сайт Державного реєстру страхових та перестрахових брокерів
22. <http://dfp.gov.ua>. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг
23. <https://usr.minjust.gov.ua/> Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань
24. <http://uainsur.com/liga/about/info/> сайт Ліги страхових організацій України
25. http://www.mtsbu.ua/ua/about_us/general/ сайт

Моторного(транспортного) страхового бюро

26. <http://www.atomforum.org.ua/ukrnuqipool4334> сайт Об'єднання
«Ядерний Пул»

27. <http://uaip.com.ua/ru/> - сайт Аграрного страхового Пулу України

28. www.dsns.gov.ua

29. <http://libfree.com>

30. www.oranta.ua/

Розробник: _____ Н.В. Григоренко

